https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series14.2022.28.06
УДК: 781.6: [378.011.3-057.175:7]

Мимрик М. Р.

Герменевтика музичних творів у контексті інтерпретаційної діяльності викладача мистецьких дисциплін: акмеологічний вимір

У статті досліджено проблему акмеологічного виміру герменевтики мистецтва у контексті інтерпретаційної діяльності викладача мистецьких дисциплін. Становлення теоретико-методологічних засад герменевтики як універсальної теорії розуміння розглянуто у контексті західноєвропейської філософській традиції. Встановлено, що герменевтика як найважливіша галузь гуманітарного знання, сфера духовної та раціональної діяльності людини уможливлює екстраполяцію своїх ідей у сферу вищої мистецької освіти. У зв'язку з цим, розкрито значущість упровадження герменевтичного вчення та його методологічних принципів у сферу музично-виконавського мистецтва, що значно розширює горизонт професійної діяльності викладача мистецьких дисциплін. Визначено, що герменевтичний підхід до інтерпретації музичного твору сприяє доланню відчуженості духовного світу особистості митця від об'єкта пізнання, що скеровує його до ціннісних аспектів музично-виконавської діяльності для досягнення ним акме-вершин професійної майстерності. Підкреслено, що за цих умов інтерпретація музичного твору постає як безперервний процес розуміння та саморозуміння, вдосконалення та самовдосконалення, реалізації та самореалізації на шляху сходження особистості митця до свого акме-рівня. Обґрунтовано, що це надає герменевтичній концепції у змісті вищої мистецької освіти акмеологоцентричного методологічного спрямування й скеровує до подальших наукових пошуків.

Ключові слова: викладач мистецьких дисциплін, герменевтика мистецтва, герменевтичний підхід, акмеологічний вимір, музичний твір, інтерпретація, інтерпретаційна діяльність.

Вступ. Сучасна епоха тотального домінування інформаційних технологій у всіх сферах суспільного життя як цивілізаційна тенденція, що породжує низку викликів (технологічних, гуманітарних, світоглядних, духовно-ціннісних тощо), потребує глибокого осмислення та наукової рефлексії. Установка на прагматичний раціоналізм з її гіпертрофованим перебільшенням інтелектуально-пізнавальних здібностей людини призводить до сенсорного притуплення її емоційно-почуттєвої сфери, відтісняючи на задній план потенційну здатність людини до співпереживання, що руйнує природну цілісність людської особистості.

З огляду на це, залучення у мистецьку освіту, зокрема, у сферу музично-виконавського мистецтва герменевтичного вчення та його методологічних принципів значно розширює горизонт професійної діяльності викладача мистецьких дисциплін. Саме герменевтичний підхід з його процедурами розуміння, інтерпретації, емпатійного «вчування», «уживання», ідентифікації з «іншим» є особливо цінним для духовно-особистісного осмислення музики в інтерпретаційному процесі. Він ураховує онтологічний вимір музики та пов'язаний з ним контекст музичної комунікації, що покликаний реалізувати екзистенційну сутність людини через віднаходження себе в «Іншому» та «Іншого» в собі. Завдяки інтерпретації музичного твору з позицій герменевтичного вчення відбувається подолання відчуженості духовного світу особистості митця від об'єкта пізнання, що скеровує його до ціннісних аспектів музично-виконавської діяльності на шляху досягнення творчих вершин («акме») професійної майстерності.

У зв'язку з цим актуалізується значення акмеологічного виміру герменевтики в інтерпретаційному процесі як основи професійної діяльності викладача мистецьких

дисциплін. Акмеологічний вимір герменевтики виявляється в тому, що герменевтика не замикається у своїх теоретико-методологічних конструктах, навпаки, вона є постійно відкритою для безперервного оновлення своїх методів та прийомів, реалізуючи акмеологічну формулу (за Н. Кузьміною) педагогічної стратегії у професійній діяльності викладача мистецьких дисциплін.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Під час пошуку теоретико-методологічних засад розв'язання поставленої проблеми ми спиралися на наукові праці зарубіжних та українських учених. Це: праці класиків філософської герменевтики (В. Дільтей [3], М. Гайдеґґер [20], Г.- Ґ. Ґадамер [2], П. Рікер [13; 21], Ф. Шляйєрмахер [18] та ін.); теоретико-методологічні та прикладні інноваційні аспекти використання ідей герменевтики у сфері мистецької освіти (О. Олексюк, М. Ткач, Д. Лісун [12]; М. Ткач, Л. Бондаренко [15]; С. Шип [17] та ін.); мистецтвознавчі та педагогічні дослідження щодо проблеми інтерпретації музичних творів (Н. Жукова [4], О. Котляревська [8], В. Крицький [10], В. Москаленко [11] та ін.).

Ідея використання потужного розвивально-евристичного потенціалу акмеології для пошуку обґрунтованих шляхів удосконалення професійно-педагогічної освіти, посилення її інноваційності, людиновимірності, самодермінованості й особистісної спрямованості знайшла своє теоретичне осмислення та практичне впровадження в колективній монографії українських вчених (М. Артюшина, А. Вознюк, Н. Гузій, О. Дубасенюк, А. Козир, З. Курлянд, В. Сидоренко [14] та ін.). Інноваційні тенденції акмепідготовки майбутніх викладачів мистецьких дисциплін висвітлено у навчально-методичному посібнику «Вступ до акмеології мистецької освіти» А. Козир та В. Федоришина [7]. Дослідження проблеми акмеології у світлі герменевтики мистецтва представлено у працях Т. Зирянової [5].

Між тим, проблема акмеологічного виміру герменевтики мистецтва у контексті інтерпретаційної діяльності викладача мистецьких дисциплін, виявлення її потужного духовно-ціннісного та інноваційно-розвивального потенціалу для ефективної підготовки майбутніх фахівців ще не стала предметом окремого дослідження, що й зумовило вибір теми даної статті.

Мета статті – проаналізувати етапи становлення теоретико-методологічних засад герменевтики як універсальної теорії розуміння у контексті західноєвропейської філософській традиції; виявити причинно-наслідковий зв'язок, що спонукав проникненню ідей герменевтичного вчення та його методологічних принципів у сферу музично-виконавського мистецтва й обґрунтувати значення акмеологічного виміру герменевтики для розширення інтерпретаційного простору викладача мистецьких дисциплін.

Виклад основного матеріалу. Для більш глибокого занурення у порушену проблему розглянемо сутність та потрактування основних понять дослідження – «герменевтика», «інтерпретація», «акмеологія», у працях класиків філософської герменевтики та в роботах сучасних науковців. У довідкових джерел зазначається, що *герменевтика* (у перекладі з грецьк. *hermeneutikos* – той, що пояснює, інтерпретує, тлумачить) – це «термін, формування основоположного значення якого історично сягає стародавніх тлумачень текстів Біблії; традиційно він також включає тлумачення текстів філософських та літературних – насамперед тих, які стосуються Біблії» [16, с. 114].

Г.- Ґ. Ґадамер розвинув учення про передрозуміння, яке передує «розумінню і ґрунтується на культурній пам'яті. Зміни у сфері передрозуміння зумовлюють появу нових інтерпретацій, які не вичерпуються, і так відбувається рух по герменевтичному

колу. Таким чином, проголошується ідея множинності інтерпретацій, яка має фундаментальний характер для герменевтики» [15, с. 26].

Ідею множинності інтерпретацій підтримував й французький філософ П. Рікер (1913–2005), представник феноменологічної герменевтики. Розмірковуючи над смисловим полем герменевтики філософ зазначав, «що один і той же самий текст має декілька смислів, що ці смисли накладаються один на одного, що духовний смисл може бути «переданий» … історичним або буквальним смислом шляхом їхнього приросту. За Рікером, інтерпретація як метод дослідження спрямована на розкриття символічного, тобто безкінечного змісту твору. У зв'язку з цим учений визначає, що інтерпретація має місце там, де є багатоскладовий смисл, і саме в інтерпретації віднаходиться множинність смислів [21].

Для мистецької освіти ідея Рікера щодо продовження та примноження смислу виявляється вкрай плідною. Згідно цієї ідеї кожен виконавець створює музичний смисл виконуваного твору немовби наново, а не просто відтворює його, у результаті чого музичний смисл поглиблюється й розширюється, тобто історично прирощується. Філософ розвиває думку Г.- Ґ. Ґадамера щодо залежності інтерпретації від історичної традиції. Йдеться про те, що духовний спадок, який міститься у музичних творах минулих часів, може суттєво поповнюватися у процесі свого розкриття, тобто засобами інтерпретації продовжується традиція.

Нагадаємо, що поняття «інтерпретація» (з лат. *intrepretor* – роз'яснюю, перекладаю) потрактовується у декількох значеннях. Як зазначає С. Кримський, «в широкому сенсі – зображення, дешифрування чи моделювання однієї системи (тексту, твору, подій, фактів життя) в іншій – конкретніше визначеній, зрозумілішій чи загально прийнятій. В мистецтві інтерпретація – форма передачі, відтворення художнього явища. Таке відтворення є характерним для виконання художнього тексту (літературного, музичного, театрального тощо), коли реалізується співучасть виконавця у створенні можливих варіантів передачі змісту цього тексту» [9, с. 247]. У мистецтві поняття «інтерпретація» здебільшого використовують у значенні «художня інтерпретація», застосовуючи цей термін щодо виконавських видів мистецтва: драматичного, хореографічного, музичного тощо.

Починаючи з середини XIX століття, у теорії та практиці музичного виконавства цей термін почав активно вживатися у зв'язку з виділенням музичного виконавства в окремий вид художньо-творчої діяльності. Як зазначає В. Москаленко, «сприйнявши плідно ідеї герменевтики, інтерпретація поступово розповсюджує свою увагу на самі різні сфери людської діяльності, включаючи музичне мистецтво». Розмежовуючи терміни «інтерпретація» і «герменевтика», які у перекладі виглядають як синоніми, та акцентуючи увагу на творчій ролі інтерпретатора музичного твору, дослідник визначає, що призначення музичної інтерпретації виявляється «в естетичному оновленні об'єкта інтерпретування, розкритті виражальних можливостей об'єкта інтерпретування, в його пристосуванні до нових життєвих потреб і навіть – у створенні нового музичного твору на основі вже існуючого художнього матеріалу» [11, с. 9].

На думку Н. Жукової, ключовим чинником інтерпретації музичного твору є поняття «розуміння», тому інтерпретацію слід розглядати як ступінь розуміння мистецького твору, особливостей його засвоєння, сприймання та естетичної оцінки кожним конкретним музикантом-інтерпретатором [4].

Розкриваючи варіативний потенціал музичного твору, О. Котляревська визначає провідну роль саме духовної діяльності особистості у процесі

інтерпретування музичного твору, наголошуючи на тому, що особистість інтерпретатора має вкрай важливе значення поряд із особистістю композитора. Дослідниця зауважує, що розкриття смислу завжди тісно пов'язано з особистістю автора й контексту, в якому було створено музичний твір, тому й інтерпретування має виглядати як процес реконструкції і відтворення прихованих духовних основ музичного феномену [8].

Відтак, на думку О. Олексюк, М. Ткач та Д. Лісун, «доцільно визначити спільне й відмінне, з одного боку, між підходом до інтерпретації музичного твору, який на сьогодні є традиційним (інтерпретація як суто інтелектуальна діяльність особистості), та, з іншого, герменевтичним підходом з його опорою на суб'єктивне начало – духовний світ, особистісні переконання, специфічне світобачення особистості, яка інтерпретує» [12, с. 12]. Цілком погоджуємося з думкою дослідників, що «інтерпретування музичного твору з герменевтичних позицій – це не тільки певний інтелектуальний процес, але й напружена духовно-пізнавальна діяльність особистості, яка спирається на загальнолюдські цінності й спрямована як назовні, так і всередину. … Тому, на відміну від традиційного підходу на інтерпретацію музичного твору, герменевтичний підхід не надає виняткового значення якомусь одному з видів пізнання, а акцентує на їхньому взаємозв'язку і взаємодії» [так само, с. 16 – 17].

На наш погляд, герменевтика музичних творів потребує активного, рефлективного включення особистості у творчий процес, пов'язаний з розпредметненням та розкодуванням тих смислів, які закладені в музичному тексті. Це потребує реактивації всього попереднього суб'єктивного досвіду особистості (художньо-естетичного, музично-інтонаційного, емоційно-інтелектуального, культурно-стильового, психолого-педагогічного тощо). Адже процес занурення музиканта-виконавця (викладача мистецьких дисциплін) у світ музичних текстів передбачає активізацію всіх можливих ресурсів музичного сприймання, які впливають на формування художнього образу твору. Розуміння музичного тексту при цьому відбувається як акт розпредметнення, у процесі якого вичерпується той зміст, який був опредметнений автором у творі мистецтва.

Діалектична природа цього процесу зумовлена тим, що зазначені категорії (опредметнення та розпредметнення) відображають суперечливу природу діяльності людини: з одного боку, – це виглядає як процес, в якому людські здібності «переходять» у предмет, в результаті чого той стає втіленням людських сил, думок, цілей, можливостей (опредметнення), а з іншого, – як процес, коли об'єктивовані у предметах людські здібності й соціальні смисли стають надбанням індивіда (розпредметнення). Саме «за допомогою цих категорій у концепціях, де діяльність стає субстанцією і принципом виявлення сутності людини, реалізується намагання розкрити механізми самої діяльності як процесу, що опосередковує виявлення людиною своєї суті як суспільної істоти» [16, с. 452].

Підсумовуючи думки класиків філософської герменевтики та сучасних дослідників на проблеми розуміння та інтерпретації художніх (музичних) текстів зазначимо, що впровадження герменевтичного підходу у контексті інтерпретаційної діяльності викладача мистецьких дисциплін видається, на наш погляд, вкрай затребуваним. За умови забезпечення ефективності цього процесу шляхом духовно-інтелектуального пізнання й розуміння багатоскладових смислових аспектів музичних творів можна говорити про досягнення викладачем мистецьких дисциплін принципово іншого статусу – статусу творчої, креативної особистості, здатної

вирішувати завдання продуктивного особистісно-професійного зростання на шляху досягнення ним творчих вершин («акме») професійної майстерності.

Це надає герменевтичній концепції у змісті вищої мистецької освіти акмеологоцентричного методологічного спрямування. Адже синергізм взаємодії герменевтики, яка володіє потужним інноваційно-розвивальним потенціалом, та акмеології, як науки про процес досягнення особистістю вершин її творчості, виявляє не тільки методологічну значущість, а й широкі евристичні можливості герменевтичного та акмеологічного підходів у професійній, зокрема, інтерпретаційній діяльності викладача мистецьких дисциплін. Власне через герменевтичне розуміння музичних творів як на раціональному, так і на духовно-ціннісному рівнях у процесі інтерпретаційної діяльності відбувається цілеспрямований акмеологічний розвиток викладача мистецьких дисциплін, який, на думку А. Козир та В. Федоришина, «треба розуміти як динамічний і безперервний процес самопроєктування особистості» [7, с. 22]. Саме акмеологічний підхід, як стверджують дослідники, «є стрижнем суб'єктивно оптимальної траєкторії самореалізації особистості у процесі її професійної діяльності, її інтегралом» [там само, с. 25].

Розуміння та рефлексія – це ті орієнтири, які задають якісно інші освітні траєкторії, за яких створюються умови для рефлексивно-творчого засвоєння студентами нових знань у контексті інтерпретаційної діяльності, набуття ними здатності до віднаходження «нових смислів» та генерування «нових ідей», оволодіння ними акмеспрямованими стратегіями творчої самореалізації у процесі досягнення вершин професіоналізму. Рефлексія як механізм розуміння забезпечує вихід на якісно новий, креативний рівень до інтерпретації музичного твору, на якому досягається акмеологічний ефект. Це виявляється в тому, що інтерпретація музичного твору постає як безперервний процес розуміння та саморозуміння, вдосконалення та самовдосконалення на шляху сходження особистості до свого акме-рівня.

З огляду на викладене зазначимо, що перспективним інноваційним ресурсом до розв'язання проблеми інтерпретаційного простору викладача мистецьких дисциплін вважаємо уведення герменевтичного підходу у руслі акмеологічної спрямованості. Це уможливлює розгляд категорії самореалізації як найвищу природну потребу особистості в творчій самореалізації через розуміння-співпереживання світу як навколишнього, так і внутрішнього через музичний твір.

На наш погляд, акмеологічний вимір герменевтики музичних творів у контексті інтерпретаційної діяльності викладача мистецьких дисциплін виявляється у низці взаємопов'язаних чинників:

- *Акмеологія методу герменевтики мистецтва*, в основу якого покладено принцип *синкретизму* (неподільності), що базується на одночасному або почерговому запуску раціональних та ірраціональних механізмів пізнання дійсності, має забезпечити формування у студентів цілісної художньої картини світу та цілісного розуміння музичного твору: від першої думки про ідею твору – до її виконавського втілення. Це сприятиме активізації внутрішнього, духовно-ціннісного потенціалу студентів як умови їхнього сходження до свого акме-рівня.

- *Герменевтичний аналіз музичних творів* уможливлює вивчення циклічної закономірності розвитку світової музичної культури за принципом *герменевтичного кола*, логіку її прояву у творчості видатних композиторів, покликаних відтворити ту або іншу епоху з усіма характерними та впізнаваними її особливостями:

інтонаційними (інтонація як звуковий символ), ладово-гармонічними, жанрово-стильовими тощо. Це викликатиме у студентів підвищений виконавсько-дослідницький інтерес і спонукатиме їх до творчих пошуків на шляху розуміння смислу будь якого музичного тексту в руслі акмеологічної спрямованості.

- *Акмеологічний вимір герменевтики* реалізує у змісті вищої мистецької освіти *акмеологічну формулу* (за Н. Кузьміною) педагогічної стратегії викладача мистецьких дисциплін, згідно якої музично-виконавські цілі слід змістити у напрямку цілеспрямованої самоорганізаційної творчої діяльності студентів. За цих умов, для досягнення творчих вершин в осмисленні, розумінні та інтерпретації музичних творів кожен студент примножує смисл виконуваного ним музичного твору, привносячи у виконання щось нове, креативне, свою неповторну індивідуальність, відчуваючи творчу насолоду від здійсненого творчого акту.

Висновки. Узагальнюючи результати проведеного теоретичного дослідження порушеної проблеми, ми дійшли наступних висновків:

- здійснений історико-філософський екскурс щодо питання становлення герменевтики як універсальної теорії пізнання, як найважливішої галузі гуманітарного знання засвідчив про можливість екстраполяції її ідей у сферу музично-виконавського мистецтва;

- реалізація герменевтичного підходу в теорію та практику музичного виконавства, який покликаний реалізувати екзистенційну сутність людини через віднаходження себе в «Іншому» та «Іншого» в собі через музичний твір, видається перспективним інноваційним напрямом до розв'язання проблеми інтерпретаційного простору викладача мистецьких дисциплін;

- продуктивність інтерпретаційного процесу при цьому досягається засобами духовно-інтелектуального пізнання й розуміння особистістю митця багатоскладових смислових аспектів музичних творів, зумовлюючи необхідність його внутрішньої духовної трансформації для досягнення ним творчих вершин («акме») професійної майстерності;

- інтерпретація музичного твору, за цих умов, постає як безперервний процес розуміння та саморозуміння, вдосконалення та самовдосконалення, реалізації та самореалізації викладача мистецьких дисциплін на шляху його сходження до свого акме-рівня;

- це надає герменевтичній концепції у змісті вищої мистецької освіти акмеологоцентричного методологічного спрямування й скеровує нас до подальших наукових пошуків щодо упровадження герменевтичного підходу в теорію та практику музичного виконавства у руслі акмеологічної спрямованості.

Література:

1. Боецій (2020), Розрада від філософії / перекл. Андрія Содомори. Апріорі. 208 с.

2. Ґадамер Г.-Ґ. (2000), Істина і метод. Основи філософської герменевтики / перекл. з нім. О. Мокровольського. Т.1. Київ : Юніверс. 457 с.

3. Дільтей В. (1996), Виникнення герменевтики. *Сучасна зарубіжна філософія : Течії і напрямки* : хрестом. Київ. С. 33 – 60.

4. Жукова Н.А. (2003), Інтерпретація як компонент музичної творчості : естетичний аспект : дис. … канд. філ. наук : 09.00.08. Київ. 191 с.

5. Зырянова Т.В. (2012), Акмеологическое измерение художественной герменевтики. *Проблемы художественной герменевтики и акмеологии*: Сб. статей / Под. ред. Н.Н. Александрова. М. 86 с.

6. Історія філософії. (2012), Словник / за заг. ред. д. ф. н., проф. В. І. Ярошовця. 2-ге вид., переробл. Київ : Знання України. 1087 с.

7. Козир А.В., Федоришин В.І. (2012), Вступ до акмеології мистецької освіти : навч.-методич. посіб. Київ : Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова. 263 с.

8. Котляревская Е.И. (1996), Вариативный потенциал музыкального произведения: культурологический аспект интерпретирования: автореф. дис. … канд. искусствоведения: 17.00.03. Киев. 19 с.

9. Кримський С.Б. (2002), Інтерпретація. *Філософський енциклопедичний словник / за заг. ред. В. І. Шинкарука*. Київ : Абрис. С. 247.

10. Крицький В.М. (2009), Музично-виконавська інтерпретація: педагогічні проблеми музично-виконавської підготовки : Монографія. Ніжин: Вид-во НДУ ім. М. Гоголя. 158 с.

11. Москаленко В.Г. (2012), Лекции по музыкальной интерпретации: учебное пособие. Киев. 272 с.

12. Олексюк О.М., Ткач М.М., Лісун Д.В. (2013), Герменевтичний підхід у вищій мистецькій освіті : колект. моногр. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка. 150 с.

13. Рикер П. (2002), Конфликт интерпретаций. Очерки о герменевтике / Пер. с фр. и вступ. ст. И. Вдовиной. М.: «КАНОН-пресс-Ц»; «Кучково поле». 624 с. (Серия «Канон философии»).

14.Теорія та методика професійно-педагогічної підготовки освітянських кадрів: акмеологічні аспекти : монографія / керівн. авт. кол. Н. В. Гузій; Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2018. 516 с.

15. Ткач М.М., Бондаренко Л.А. (2018), Герменевтична інтерпретація художнього твору як основа професійної діяльності майбутнього вчителя музичного мистецтва. *Духовність особистості в системі мистецької освіти*: зб. пр. наук. шк. д-ра пед. наук, проф. О. М. Олексюк. Вип. 3. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка. С. 20 – 29.

16. Філософський енциклопедичний словник / за заг. ред. В. І. Шинкарука. Київ : Абрис, 2002. 742 с.

17. Шип С.В. (2014), Герменевтика произведений искусства и актуальные задачи украинской художественной педагогики. *Професійна мистецька освіта і художня культура : виклики XXI століття* : зб. матер. міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 16 -17 жовт.). Київ. С. 87 – 95.

18. Шлейермахер Ф. (2004), Герменевтика / пер. с немец. А. Л. Вольского. СПб.: «Европейский Дом». 242 с.

19. Boethii (1999), The Consolation of Philosophy. Translated by P. G. Walsh. Oxford; New York: Oxford University Press.

20. Heidegger M. (1977), Sein und Zeit. Frankfurt a / M.

21. Ricoer P. (1969), Le conflit des intrpretations. Essais d'hermeneutique. Paris, 1969.

Про автора:

Мимрик Михайло Романович, кандидат мистецтвознавства, професор Національної музичної академії України. https://orcid.org/0000-0002-3963-9210

Mymryk Mykhailo

Hermeneutics of musical works in the context of the interpretive activity of a teacher of art disciplines: an acmeological dimension

The topic of the paper is the hermeneutical aspects of musical works in the context of the interpretive activity of a teacher of art disciplines. The article examines the problem of the acmeological dimension of the hermeneutics of art in the context of the interpretative activity of the teacher of art disciplines. The formation of the theoretical and methodological foundations of hermeneutics as a universal theory of understanding is considered in the context of the Western European philosophical tradition. It has been established that hermeneutics, as the most important branch of humanitarian knowledge, the sphere of spiritual and rational human activity, enables the extrapolation of its ideas into the sphere of higher art education.

In this regard, the significance of the introduction of hermeneutic teaching and its methodological principles into the field of musical and performing arts, which significantly expands the horizon of the professional activity of the teacher of artistic disciplines, is revealed. It was determined that the hermeneutic approach to the interpretation of a musical work contributes to overcoming the alienation of the spiritual world of the artist's personality from the object of knowledge, which directs him to the valuable aspects of musical performance in order to achieve the acme of professional skill. It is emphasized that under these conditions, the interpretation of a musical work appears as a continuous process of understanding and self-

understanding, improvement and self-improvement, realization and self-realization on the path of the ascent of the artist's personality to its peak level. It is substantiated that this gives the hermeneutic concept in the content of higher art education an acmeological-centric methodological direction and directs to further scientific research.

Keywords: teacher of artistic disciplines, hermeneutics of art, hermeneutic approach, acmeological dimension, musical work, interpretation, interpretive activity.

References:

1. Boethius (2020), Consolation from philosophy / trans. Andriy Sodomory. A priori. 208 p.

2. Gadamer G.-G. (2000), Truth and Method. Basics of philosophical hermeneutics / transl. with him O. Mokrovolskyi. T.1. Kyiv: Universe. 457 p.

3. Dilthey V. (1996), The emergence of hermeneutics. Modern foreign philosophy: Currents and directions: cross. Kyiv. P. 33 – 60.

4. Zhukova N.A. (2003), Interpretation as a component of musical creativity: aesthetic aspect: diss. ... candidate Phil. Sciences: 09.00.08. Kyiv. 191 p.

5. Zyryanova T.V. (2012), Acmeological dimension of artistic hermeneutics. Problems of artistic hermeneutics and acmeology: Sat. of articles / Sub. ed. N.N. Aleksandrov. M. 86 p.

6. History of philosophy. (2012), Dictionary / in general. ed. d. f. n., prof. V. I. Yaroshovets. 2nd ed., revised. Kyiv: Knowledge of Ukraine. 1087 p.

7. Kozyr A.V., Fedoryshyn V.I. (2012), Introduction to acmeology of art education: educational and methodological. manual Kyiv: Department of the NPU named after M.P. Drahomanova. 263 p.

8. Kotlyarevskaya E.I. (1996), The variable potential of a musical composition: the cultural aspect of interpretation: autoref. thesis ... candidate art studies: 17.00.03. Kyiv. 19 p.

9. Krymsky S.B. (2002), Interpretation. Philosophical encyclopedic dictionary / by general ed. V. I. Shinkaruk. Kyiv: Abrys. P. 247.

10. Krytsky V.M. (2009), Musical and performing interpretation: pedagogical problems of musical and performing training: Monograph. Nizhin: Publication of the NSU named after M. Gogol. 158 p.

11. Moskalenko V.G. (2012), Lectures on musical interpretation: textbook. Kyiv. 272 p.

12. Oleksyuk O.M., Tkach M.M., Lisun D.V. (2013), Hermeneutic approach in higher art education: collection. monogr. Kyiv: Kyiv. University named after B. Hrinchenko. 150 p.

13. Ricker P. (2002), Conflict of interpretations. Essays on hermeneutics / Trans. with Fr. and introduction Art. I. Vdovinoy. M.: "KANON-press-C"; "Kuchkovo field". 624 p. (Series "Canon of Philosophy").

14. Theory and methodology of professional and pedagogical training of educational personnel: acmeological aspects: monograph / head. author number N. V. Huzii; Kyiv: Publishing House of M. P. Drahomanov State University of Applied Sciences, 2018. 516 p.

15. Tkach M.M., Bondarenko L.A. (2018), Hermeneutic interpretation of an artistic work as the basis of the professional activity of a future music teacher. Spirituality of the individual in the system of art education: coll. of Sciences sh. Dr. Ped. Sciences, Prof. O. M. Oleksyuk. Vol. 3. Kyiv: Kyiv. University named after B. Hrinchenko. P. 20 - 29.

16. Philosophical encyclopedic dictionary / by general ed. V. I. Shinkaruk. Kyiv: Abrys, 2002. 742 p.

17. Ship S.V. (2014), Hermeneutics of works of art and actual tasks of Ukrainian art pedagogy. Professional art education and artistic culture: challenges of the 21st century: coll. the mother international science and practice conf. (Kyiv, October 16-17). Kyiv. P. 87 - 95.

18. Schleiermacher F. (2004), Hermeneutics / trans. with German A. L. Volsky. St. Petersburg: "European House". 242 p.

19. Boethii (1999), The Consolation of Philosophy.Translated by P. G. Walsh. Oxford; New York: Oxford University Press.

20. Heidegger M. (1977), Sein und Zeit. Frankfurt a / M.

21. Ricoer P. (1969), Le conflit des intrpretations. Essais d'hermeneutique. Paris, 1969.